

Gmelinit-Ca fra Blomøy, Øygarden

Av Hans Chr. Berntzen

De første stoffene med gmelinit-Ca (et mineral i zeolittgruppen. Red.anm.) ble funnet allerede i slutten av 1988: De ble funnet under utbyggingen på Kokstad v/Flesland, Bergen. Finneren var Hans Wråmann.

Jeg var også en tur på jakt etter gmeliniten, samme sted og fant den også. En liten forekomst på ca. 10x20 cm, med noen bra stuffer. Det meste var kun massive skorper.

Vi, min fru og jeg bestemte oss for å ta en fisketur til Øygarden en gang på 1990 tallet, det ble lite med fisk. Men det var en enorm steinrøys utskutt og ferdig til inspeksjon. Og den ble grundig sjekket og det ble funnet en stoff med noen gråhvite krystaller ca 1 cm. Dette sammen med epidot og rødlig feltspat, bergarten var en gneis. Men hva dette var, tja si det.

Det var ikke lett å avgjøre. Etter en god del fundering og noen år ble prøven sendt til UiB (Universitetet i Bergen). Det viste seg at det var en prøve med gmelinit-Ca. Men så ulik prøven fra Kokstad, feil farge.

Blomøy. Det skytes på ny.

Dette finner du en rapport om i Stein nr. 2-2002 i artikkelen om nyfunn av Fred Steinar Nordrum, side 9. (feilaktig her omtalt som Sotra. Se også STEIN nr 2-2009, s.13. Red.anm.). Stedet ble besøkt vinteren 2009 av et medlem av BOG, også på fisketur. Men da var all stein fjernet, og han fant et hull med små rødbrune krystaller som viste seg å være gmelinit-Ca. Disse er sjekket av UiO og Alf Olav Larsen.

Jeg har selv hvert flere turer på stedet og funnet små (4-5 cm) stuffer. Det var også store steiner med krystaller som ligger i vei kanten, men er dessverre svært vanskelig å få løs på en fornuftig måte. Siden har vi funnet Gmelinit-Ca på Toftøy, men mindre krystaller. Fargen var den samme som på Blomøy. Det er også rapportert om funn av gmelinit-Ca i Stavanger område. Her opptrer krystaller med en kjerne av gmelinit og chabasitt, og en ytre sone av chabasitt. Chabasitt inderst og Gmelinit ytterst. (Nordrum 2008, Se STEIN 2008 nr 2, s.15). Se for øvrig artikkel i Mineralien Welt nr. 4 – 2011.

Blomøy. Krystaller, vanskelig å få ut noe.

Første stoff med gmelinit-Ca fra Blomøy. Krystallene er ca. 3 mm.

Gmelinit-Ca, Blomøy. Krystallene er ca. 3,5 mm.

Gmelinit-Ca, Blomøy. Krystallene er ca 3,5 mm.

Gmelinit-Ca, Blomøy. Krystallene er 4,5 mm.

Gmelinit, Kokstad. Krystallet i midten er 1 cm.